

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia: **BRAȘOVU**, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Formele de anuacieri: Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena R. Mose, Haasenstein & Vogler (Otto Mose), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppel, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernai; în Frankfurt: G. L. Daus; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o colană 6 cr. și 80 cr. timbra pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 80 bazi.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în vânzare și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 50.

Brașov, Vineri, 5 (17) Martie

1893.

„Virtute patriotică.”

Brașov, 4 Martie v.

Afirmarea lui Geza Polonyi din stânga extremă — despre care am făcut amintire în revista de ieri — că adevăratii Evreii din Ungaria încă n-au devenit Maghiari, a făcut ca cei dela organul guvernului, scris în limba germană, „Pester Lloyd” să-și iasă din sărite și să-și uite întru atâta de atitudine a șovinistă în cestiunea limbei, încât să se fi sedus ca pentru apărarea „patriotismului” Evreilor să spună nise adevăruri, cari se întorc toate în contra programului acestei foi.

Fiind că „Pester Lloyd” dela începutul erei de dominațiune a maghiarismului violent, a ple-dat întotdeauna c'un foc, vrednic de-o cauză mai bună, pentru vederile șoviniste-exclusiviste maghiare în cestiunea limbei, este de interes să cunoștem esențialele lui cele mai noue, cu care vrea să combată aserțiunea lui Polonyi, că Jidovii încă nu s-au naționalizat, adevărat nu s-au făcut Maghiari.

„Afirmarea” dice „P. Lloyd”, „e falsă. Chiar și generațiunea bătrână a Jidovilor e maghiară nu numai în cugete și simțiri, ci și în limbă; ér câtă pentru tânăra generațiune ea se poate asemăna în privința maghiarismului ei fără de nici o sfielă cu nemeșii maghiari. O strălucită dovadă pentru această este, că noua literatură maghiară în toate ramurile ei posedă aji un număr foarte mare de scriitori jidovi, ce nu stă în proporțiune cu ceilalți scriitori.”

„Dér marii patrioți naționali de cel mai nou calibru — adauge „Pester Lloyd” — nu se pot împăca cu aceea, că Jidovii pricep și limba germană, ba adese-ori vorbesc și scriu nemțesce. Pentru întâiu însuși dl Polonyi se

face vinovat de această crimă — căci altfel n'ar pute fi un advocat căutat — dér acesta nu l'impiedecă a fi și a rămâne un mare patriot național. Alu doilea stau lucrurile astfel, că comerciantul său industriașul nu pôte să se lipsescă nicidecum de limba germană, fiă Jidov ori creștin, pentru că la din contră ar trebui să se mărginescă la cea mai restrânsă comunicațiune în ținuturile curate maghiare.”

„Când însă”, adauge foia guvernamentală, „accentuăm cu em-fasă patriotică necesitatea lățirii comerțului unguresc și a industriei unguresce, este o curată prostiță de a ne mai împiedeca de cunoștința limbei germane a comercianților și a industriașilor noștri. Limba maghiară, durere, încă n'a devenit o limbă universală și noi nu putem să ni rădăritulu nici apusul, ca să învețe unguresce de dragul nostru. Francesii, Germanii și Englesii o au în această privință mai bine, decât noi, totuși învață și ei limbă străină, pentru că au lipsă de ele și pentru că din nescință și din trândăvie nu voesc să facă o virtute patriotică.”

Nu și trage foia guvernamentală însăși palmele cele mai grozave susținând adevărurile de mai sus? De ce vorbesce și raționează așa numai când se tractează de Jidovii ei, nu și atunci când e vorba de milioanele de Români, Slovaci, Sârbi și Germani din statul ungar?

Recunoșce „P. Lloyd”, că comercianții și industriașii nu pot să-și ajute cu limba maghiară, decât numai „în ținuturile curate maghiare ale țării”. Dér este așa, și nu suferă nici o îndoială că-i așa, atunci de ce „patrioții” per-ciunați dela foia pestană strigă mereu în gura mare, că altă limbă afară de cea maghiară n'are drept de existență aici, de ce persecută

cu atâta răutate limba română, ce se vorbesce în ținuturi întregi, aproape exclusiv?

Dér nu-i strică lui Geza Polonyi, că scie nemțesce, ce i-ar strica dér ar sci și românesce și s'ar pute înțelege cu milioanele de cetățeni, cari vorbesc această limbă? Nu-i așa, că și atunci ar pute rămâne încă un „mare patriot național”?

E vorba de reforma administrației și de alte multe nenumărate reforme, menite, dice-se aface să înflorască și să prospereze acest stat. Ei bine, nu s'au gândit patrioții dela „Pester Lloyd”, că ceea ce recunoșc ei față de limba germană, trebuie să recunoșc, cel puțin pentru comerțul și pentru buna înțelegere din întru, și față de limba română, slovacă etc., cari se vorbesc aici în Transilvania și Ungaria mai mult ca limba germană, și că prin urmare tocmai în interesul unei bune administrări și dezvoltări a acestui stat e de lipsă să se pretindă chiar ca cunoștința acestor limbi ale țării să fiă câtă mai lătită între cetățeni?

De ce ne impun cu toți limba maghiară, când înșiși vedem și sunt convinși, că cu această limbă mori de fâme chiar aici în țară, dér ieși din ținuturile curate maghiare.

Dér, în fine, laudă pe Francesii, Englesii și Germanii, că învață limbă străină, de cari au trebuință, de ce nu îndemnă șovinistii dela „Pester Lloyd” pe Maghiari să învețe limbile ce se vorbesc mai cu seamă în aceste țări și astfel să facă sfârșit nemulțumirii și amărăciunii națunilor nemaghiare ne mai voind să le maltrateze cu limba maghiară, care n'are nici măcar avantajul de a fi o limbă universală?

De ce?
Lucru foarte ușor de înțeles!

Fiind că nu e vorba de Jidovii și de limba germană. Față cu limba concetățenilor români și slavii, Maghiarii pot face din neștiință și trândăvie o virtute patriotică, această nu altereză de loc pe cei dela „P. Lloyd”, deși este în joc nu numai pacea și liniștea internă, dér chiar și viitorul statului ungar. Și această se numesce la ei „patriotism”!!

CRONICA POLITICA.

— 4 (16) Martie

O telegramă din Belgradă spune, că despre alegerile sârbesci s'au lătit până acuma sciri false. Guvernul totu amână a da informații esacte. Se susține însă cu siguritate, că guvernul dintre 134 mandate n'a dobândit decât 63. In urma această guvernul n'are majoritate absolută, din care cauză, se dice, că cabinetul se și ocupă cu ideea de a-și da dimisia. Radicalii au lipit pe zidurile orașelor placate, prin cari vestesce poporului căderea guvernului. Prefectul orașului a dat ordin să fi rupte. Mai mulți omeni au fost prinși. Miliția este consignată și ținută zile și nopți întregi gata de apărare. După scoirea diarului „Borbo” ministrul de răboiu ar fi și dimisionat.

„Polit. Correspondenz” află din Petersburg, că comunicatul „Monitorului” rus asupra afacerilor bulgare nu prevede nicidecum o acțiune a Rusiei, dér tinde de a împiedeca opiniunea publică, să creză, că ea ar putea recunoșce faptele îndeplinite. — Deputații bulgari, cari doresc să-și conformeze atitudinea lor cu dispozițiunile dominante ale Rusiei, trebuia mai cu seamă să fi informat prin comunicat, că aceste dispozițiuni nu s'au modificat și nici nu se vor modifica, ori cari ar fi decisiunile eventuale ale Sobraniei. — „Agentia Wolff” află din Paris, că circularea rusă conține, afară de comunicatul oficial, publicațiunea de „Mesagerul imperiului” câteva declarațiuni, cari dîo, că tratatul din Berlină nu decide cestiunea de a se

FOILETONULU „GAZ TRANS.”

Briganții din Sonnino.

Novelă de Otto Röse.

(Fine).

Profesorul nu pricepea nici un cuvânt din cele ce le spunea doctorul.

„Basta, basta! Destul, destul”, dicea doctorul. „Spune-mi când ai fost în mocirle? Când ai venit? Câtă timp ai tremurat de frig? Câtă timp ai avut ferbințeli? Câtă timp ai asudat?”

Profesorul se întorse uimit spre colegul său și l'întrebă: „Ce voesc el?”

„Nu înțeleg nici o silabă”, răspuse consilierul.

„Soi vorbi italienește”, dice profesorul clătănând din cap, „am dat însu-mi lecțiuni din cărți, cum se pronunță vorbele. Domnul acesta, ca toți

compatrioții săi, vorbesce stricatu. De-altmintețea ași trebui să l'înțeleg.”

„Da, da, lui îi lipsește baza clasică”, răspuse consilierul aruncându o privire desaprobatore asupra medicului.

Acesta însă dice: „Non — ca — pi — sce, si — gno — re? (Nu mă înțelegi, d-le?)”

Așa înțeleseră filologii și consultațiunea mergea în regulă. Medicul declară, că după ce visitase pe profesorul, pericolul a trecut și prescrie o doză puternică de chinină. Dér totuși profesorul trebuia să se retragă într'o localitate plăcută. „Ai noroc, că suntem în primăveră”, dice el, „căci toamna n'ai fi putut scăpa așa de ieftin.”

Intr'aceea carabinerii, cari rămaseră la ușă, fură chiamăți afară. Se auzea, că vorbeau afară cu o femeie, a cărei voce pătruse până în adăncul inimei lui Aurelian. Acum se deschise ușa și Lidia intră. Fața ei era acoperită de o paloare mortală; ea arunca o

privire asupra tatălui ei, care ședea palid pe perni, se apropiă cu pași șovăitori și cădu în ghenunchi lângă pat, scoțându un strigăt sfâșietor...

„Lidia!” strigă Aurelian. Uitându-și o totu de ce'i ce l'încungiu-rau, sări lângă fata leșinată și o ridică dela pământ. „Lidia, scumpa mea Lidia!” Elu o duse până la un soan, o propti cu brațele sale și-i acoperi fața cu sărutări. „Lidia, ce ți-s'a întâmplat? Vorbesce, scumpa mea? Cine te-a urmărit? Aici la peptul meu ești sigură!” Elu cuprinse în brațe pe Lidia leșinată, pe când medicul alergă afară, ca să aducă esențe. Dér Lidia intr'aceea deschise ochii și șopti: „Tată! Dumne-șeule, viu prea târziu! L'am lăsat singur!”

„Nu, vii tocmai la timp potrivit; tatăl tău se va însănătoșa, elu e mântuit!”

Fata se ridică și privi ca în vis pe cel însănătoșat. „Carabinerii mi spuseră —” încep ea cu voce tremurătoare.

„Sunt scăpat”, răspuse profesorul, „scăpat prin jertfele acestui brav amic, care m'a ngrijit — sunt mântuit prin Aurelian al tău”, continuă el după o pauză, aruncându o privire plină de iubire asupra lui Aurelian, care ținea încă în brațe pe iubita sa.

Lidia se desfăcu încet din brațele sale și se făcu roșă ca racul. Apoi alergă la tatăl ei, iugenunchi și-l sărută cu foc. „Eartă-mă tată, că te-am lăsat singur! Am voit să te scap și-ți aduc acum libertatea.”

Elu îi luă capul în mână și dice: „Crești tu, Lidio, că am știut încă de mult, că iubesc pe Aurelian?”

Earăși îi picară lacrimi din ochi, când sărută fruntea Lidiei și întinse mâna tănărului.

„Încetază, amice”, dice consilierul, „și mie mi-se cuvine o vorbă în această dramă.”

Lidia se întorse spre el; consilierul îi întinse mâinile. „Ori câtă mi pare de surprindătoare această schimbare, o pri-vesc totuși ca venită dela providență.”

După principiile fundamentale ale căsătoriei civile, din contră, căsătoria este numai un raport cetățesc de drept, care se ține de ceroul de competență al legislației statului; acesta prescrie piedecile nimioitōre ori impiedecătore ale căsătoriei, el regulă consecențele căsătoriei, sēu nimioirei ei.

Memorandul apoi se provocă la exemple din străinătate. Susține, că st. tele creștine din timpurile mai vechi niciodată n'au pretins, ca sub masca contractelor civile, să-și estudă puterea și asupra legilor matrimoniale. Acesta a fost chiar unul dintre principiile protestantismului, și e fapt, că poporele protestante niciodată n'au renunțat la caracterul religios al căsătoriei. Unde însă este căsătoria civilă, acesta s'a introdus numai în timpuri de criză și abia deocă a adus cu sine vre-o binefacere. Privitor la acesta memorandumul se provocă la cuvintele lui Iuliu Andrassy ce le-a exprimat în casa magnaților la 1883 în urma experiențelor sale făcute în străinătate. Elu dize: „Sub această instituție numai două curente se simt multumite: unul, care nu recunoșce religia și pune față cu acesta atotputericia statului; și altul, care nu recunoșce toleranță, punându în plan numai punctul de vedere confesional. Am esperiat, că această instituție mărește în măsura cea mai mare netoleranța în familii și în societate și deșteptă cele mai mari certe religioase, din cari cauze, mărțuriseșu sincer, că nu numai ad, dēr niciodată nu dorosō introducerea ei în patria noastră.”

Mai departe memorandumul aduce o statistică despre urmările triste ale căsătoriei civile în Germania, unde două din trei părți ale căsătoriilor se fac numai înaintea autorităților civile fără a mai ține sēmă de biserică. Spune apoi relele ce urmăz de aici și accentuează în decese luptele protestanților din Germania contra căsătoriei civile introdusă deja acolo.

Aceste sunt motivele, dize la sfirșit memorandumul, pentru cari episcopatul catolic nu pōte adera la programul bisericos politice al guvernului.

Alu dollea procesu Panama.

(Urmare.)

In pertractarea din 11 Martie, juriul a avut afacere cu diarele. In urma unei contradicții diametrice între Floquet și Lesseps, adecă unu jurat a dus acesua din urmă întrebarea, că ore se află vre-o urmă despre pretinsa cerere a lui Floquet cu privire la cecurile date lui Arton, Lesseps rēspunse: Cecurile sunt actualmente necunosute, dēr în cărți se pōte vedē insemnarea: „Faire cheques pour”. Ranc, fostu prefectu de polițiā în timpul lui Gambetta și de atunci senator, adevēresce pe deplin espunerea visitei lui Clemenceau la Freyinet.

Apărătorul Lagasse întrebă, că ore scopul acestei visite nu a fost, ca să spună guvernului pericolul, că Reinach ar fi putut să strice republicei prin descoperirea unor membri ai parlamentului. Ranc dize, că în decursul mișcării boulangiste a voit să evite ori ce scandal.

Curiositatea publicului se mări când păși Andrieux. Acesta descrie pe br. Reinach în colorile cele mai negre, calificându-l de unu omu corupt.

Interesante sunt espunerile dōmnei Cottu soția administratorului societății Panama, care petrece în străinătate. D-na Cottu este îmbrăcată în doliu. Când vorbi dēnsa, la început i-se admiră numai atitudinea ei plină de siguranță, dēr deodată ea se avēntă la rolul celui mai importantu martor al procesului, dāndu afacerii o mare întorsătură, ēr guvernului o grea lovitură. Dēnsa dize, că au mers omenī la ea, cari li comunicară, că guvernul e tare nemulțumit de întorsătura, pe care a luat-o procesul corupțiunei. Guvernul ar fi forte bucuros

sē se pōtă înțelege cu consilierii societății Panama. Se caută numai o persoană mijlocitoare și alegerea căduse asupra dōmnei Cottu. Bazele înțelegerii erau să fiă următoarele: Guvernul voia să sisteze procedura în contra mai multor acușări. In schimb consilierii erau obligați a nu spune nimic. Dōmna Cottu spuse apoi, că a fostu introdusă la d-lu Soinoury, directorul despărțământului siguranței publice, cu care vorbi în afacerea Panama. D. Soinoury, când plecă dēnsa, li recomandă tăcere, ea însă rēspunse: N'am nimic să tănuiesc.

Procurorul generalu ceru citarea imediată a lui Soinoury, totu asemenea și apărătorul Berton, secretarul lui Cottu adevēri spusele d-nei Cottu.

Fostul ministru de interne Allani-Targē, adevēri, că Carol Lesseps, într-o convorbire cu ministru, amenințase cu o campanie anti-republicană în pressă, în momentul alegerilor, deorece Allani-Targē nu voia să facă nimic pantru afacerea Panama. Bancherul Leoy Cremieux (care fusese patronu financiaru al societății Panama) repeți aceste amenințări. Ministrul declară, că nu se lasă a fi spăriat de astfel de amenințări.

Allani Targē asigură încă odată, că în anul 1885 societatea Panama se încercă a face presiune asupra guvernului.

Intrăcea întră în sală Soinoury, care protestă în contra aserțiunilor dōmnei Cottu. Acesta persistă în mărturisirea ei.

Penibilă a fostu impresiunea, când oomisarul de polițiā Nicolie adevēri, că d-na Cottu a fostu la Soinoury.

[Va urma.]

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Sesiunea generală din anul 1893.

Raportul secretarului generalu asupra lucrărilor făcute în anul 1892—93.

(Urmare.)

Sedințele de peste an.

In ședința publică dela 15 Ianuarie d-lu Tocilescu a cetit unu memoriu despre Statul Iașilor, care, după rezultatele cercetărilor sale, trebuie să fiă existat între Statul Bărladului la sud și Țera Moldovei la nord, înainte de fundarea Principatului Moldovei de Bogdanu Dragoșu în secolul XIV.

La 5 Februarie, în ultima ședință publică, d-lu Tocilescu a prezentat dare de sēmă despre ultimele săpături făcute în ruinele orașului Tropaeum Traiani la Adam Clissi în Dobrogea și despre însemnătatea acestei cetăți.

D-lu I. C. Negruzzi a făcutu, în ședința dela 9 Octomvre, o relațiune despre congresul internațional de geografie și despre serbările, cari s'au făcutu în vara anului trecut în onōrea lui Cristof Columb la Genova, unde d-lu Negruzzi a reprezentat Academia.

In ședința dela 4 Decemvre d-lu Sp. Haret a cetit o notiță a d-lui N. Coculescu asupra organizării unei misiuni franceze în Senegal pentru observarea eclipsii totale de sōre dela 4 (16) Aprile 1893, misiune din care va face parte și tinerul astronomu român. La această notă d-lu Haret a adaus unele observațiuni proprii.

In 29 Ianuarie d-lu membru corespondent C. Gogu a făcutu o comunicare asupra variațiunei gravitațiunei în același punct pe suprafața pământului.

In ședința dela 20 Noemvre am făcutu insum o comunicare despre portretul lui Michai Vodă Vitēzul, aflat într'unu tablou din museul din Viena alu pictorului olandesu Frans Francken, contemporan al marelui nostru Domn.

Diferite lucrări au fostu comunicate Academiei și se află trimise în studiul Secțiunilor, cari vē voru prezenta în această sesiune rapōrte și propuneri asupra lor. Astfel se află în studiul Secțiunei literare o lucrare de d-lu Lobel, censored-inspectoru în ministeriul ins-

truțiunei publice din Constantinopolu despre etimologia cuvintelor turcesci din *Glossariul* Laurianu-Massimū — In esamenul Secțiunilor literare și istoric s'a trimis o lucrare a d-lui Baront Guillaume intitulat *Essai bibliographique sur l'ancienne Dacie, la Roumanie et les Roumains*. — Secțiunea sciințifică are în studiu două lucrări ale d-lui St. C. Hepites intitulate *Temperatura lunii Ianuarie 1893 st. n. în România și Revista climatologică anuală, Anul 1892 st. n.*

Evenimentul fericit, care a înveselită întrăgă țera, căsătoria A. S. R. Principelui României, a avut resunet și în Academiă, care numără pe A. S. Regală Principele Moștenitoru printre membrii săi onorari.

In ședința publică dela 15 Ianuarie d-lu membru corespondent D. C. Ollănescu a cetit o odă de bun venit adresat *„Altețelor Lor Regale Principelui Ferdinand și Principesei Maria ai României”*, ēr în ședința publică dela 5 Februarie d-lu N. Quintescu a cetit *„Omagiul artelor, scenă lirică după Schiller, adaptatā Principesei Maria a României cu ocaziunea căsătoriei și venirei în țera a Alteței Sale Regale”*.

(Va urma.)

Convocare.

Despărțământul I alu Reuniunei învătătorilor rom. gr. or. din districtul alu X-lea Brașov, își va ține adunarea generală pe anul școl. 1892/3, în 9 Martie (SS. 40 Mucenici) în clasa a IV-a dela șoola cap. gr. or. din Satulungu, biserica „SS. Archangheli” dela 9—12 ore a. m. și dela 3—5 ore p. m. cu următorul program:

- 1) Deschiderea adunării prin președintele, eventualu vice-președintele ordinar, și constatarea membrilor prezenți.
 - 2) Care e timpul cel mai potrivit pentru ținerea esamenului la șoolele noastre primare?
 - 3) Sunt practabile cronicile în șoola populară, sēu nu?
 - 4) Tractarea practică a părților secundare ale propozițiunei, servind de basă descrierea unui obiect.
 - 5) Propuneri din partea membrilor singuratici.
- Toți on. membrii ordinari, precum și alți p. t. domni, cari se interesază de cauza școlară, sunt, prin acesta, invitați a participa.

Satulungu, 26 Februarie 1893.

Domețiu Dogariu, Elisei Gaboru,
vice-președinte, secretar.

Mulțamită publică.

Roșavă, Ianuarie 1893.

(Urmare.)

In urma Apelului trimis de parochiul nostru Ioan Leucescu, am primit următoarele contribuții:

Din Azuga, prin d-lu P. Scheeser: Wilhelm A. Rhein fabricant 5 lei, Petre Scheeser fabricant 5 lei, Ioan Babeșu contabil 5 lei, Iulius Gärtner 5 lei. *Suma 20 lei.*

Din București, prin d-lu Zacharia Banciu comers.: Petru Boroșu comers. 20 lei, Nicolae Staiou Șeitan 10 lei, Zahari Banciu comers. 20 lei, E. D. Mirica comers. 10 lei, G. P. Petou 5 lei, R. Belu 5 lei, Ioan Alessiu 4 lei, N. Ghimbășanu 5 lei, N. N. 5 lei, Ioan Luloviciu 5 lei, Liviu G. Ios. 3 lei, M. S. 5 lei, M. P. 2 lei, G. Christea 5 lei, I. Tetzu 5 lei. *Suma 110 lei.*

Din Caracal, prin d-lu A. Hențescu farmacist: A. Hențescu farm. 10 lei, Paul Svinți profesor 3 lei, Ioan Boeriu farmacist 3 lei, Stefan Caracal farmacist 5 lei, Dr. Ioan Panca medic 5 lei, Arthur Fr. farm. 3 lei, Ioan G. Corecia librar 4 lei, Constantin Popoviciu Boito, Stoenes 2 lei; Vasile Săngeorgeanu prof. 3 lei, Const. Haritonoviciu inginer 5 lei, Ios. Popescu instit. 4 lei, Aurel A. Suci profesor 5 lei, E. Ilariu invet. Caiet 1 lei,

Anastase Sopenegiu invetator, Visiu 1 leu, Maria Badescu invetatore, Cileni 1 leu; Pr. Procopiescu invet. Islaz 1 leu; A. Procopiescu invet. Islaz 1 leu; N. Constantinescu, invet. Brancoveni 50 bani; Ana S. Ionescu invetatore, Tirbeiu 1 leu, St. Ionescu 1 leu; V. Honesa invet. Ani de sus 1 leu; I. Pănescu invet. Dobrote 1 leu; G. Demetriu invet. in Reșien 1 leu, Ilăeșcu invet. Mai de sus 50 bani; Mădolea, invet. in Gărcov 1 leu; C. Florescu invet., Moldoveni 1 leu; P. Udrișteanu, invet. in Dranoveș 50 bani; S. Crivianu invet. in Lățiora 50 bani; P. Meoveanu 50 b.; I. Demetrie 50 b.; I. Popescu 1 leu, Celei; A. Cupșa 50 b.; M. Florescu 50 b.; I. Iliescu 50 b.; Pr. Oprea Busenescu 5 lei, Oberșă; D. Radulescu Arnei de jos 50 b.; Ana Crăciunescu invetatore in Reșea 1 leu; Elena Nicolau, invetatore in Apele vii 1 leu; Preot Ioan Marulescu, invet. in Celari 1 leu; P. Diaconescu 50 b.; G. Iliescu 50 b.; N. L. Focșa, medic veter. 5 lei; A. Ilie 1 leu, I. Florescu 50 b.; Preot D. Petrescu 50 b.; Al. Constantinescu, avocat 2 lei, M. P. Cristescu 3 lei, I. B. Anca 5 lei; D. Guran 4 lei, I. Guran 1 leu. *Totalu 101 lei.*

(Va urma.)

Sciri telegrafice.

Belgradu, 15 Martie. La alegerile pentru Scupcină au fostu aleși până acuma 70 liberali, 52 radicali și 4 progresiști.

Viena, 15 Martie. Președintele camerei din Viena Smolka și-a dat demisiunea.

DIVERSE.

Unu cloțan ucigaș. La Petersburg s'a întâplat într'una din zilele trecute unu casu forte grav și curios în același timp. Unu cloțan (șorece) mare, rătăcit din cine soie ce pivniță fugea pe stradă urmărit de o droiă de copii, cari voiau să-l omōre. Cloțanul vādend, că o să dea ortul popei a sărit sub rochia unei domnișore cu numele Olga Orehoff, croitorasă, care trecea în momentul acela pe stradă. Domnișora Olga, în vērștă numai de 17 ani, a început să strige teribil, rupânduși hainele, numai ca să scape de cloțan. Pe urmă, apucat de o criză de nervi a cădutu jos leșinat. În momentul acela unu cavaler, Alexandru Razozin, se repede la Olga, li rupe hainele de pe ea, prinde cloțanul, care îl mușcase deja puternic de mână, și-l omōră. Sērmana fată a fostu transportat la o farmacie, unde i s'au dat tōte îngrijirile posibile. Pe urmă a fostu dusă acasă, unde a murit în convulsiuni oribile. Alexandru Razozin a fostu dus la spital, așa de puternic îl mușcase cloțanul.

Bărcile cu aripi. Americanul Johe Lewer a dat la lumină o invenție originală, dēr forte interesantă. Elu a făcutu șlepurile și corăbile în loc să se conducă cu ajutorul pânzelor, să fie mănate cu unu felu de aripi puternice. Manevrarea cu pânzele e forte grea și cere multă isusință. Lewer pune de ex. unei corăbii în loc de 12 pânze, o singură păreche de aripi uriașe, cari se mișcă prin ajutorul unui mecanism simplu aședat în fundul corăbiei. Acesta se pōte învērți, opri, sēu îndrepta după bătaia vântului. E destul să soi cum merge mecanismul și atunci poți să faci să bată aripile cum vrēi, cât de încet sēu cât de repede vrēi. Prin urmăre poți să mișci corabia în ori-ce parte, dāndu-i înțelă după voe. Invenția lui Lewer va fi apreciat de expoziția din Chicago și se crede că ea va face o schimbare în marină.

Proprietar Dr. Aurel Mureșanu.

Redactor responsabil: Gregoriu Matoru.

Am onôre a face cunoscută On. publică, că

atelierul de croitorie

de până acuma, sub firma Zsigmond Aron, din strada Vămii (în edificiul Hotelului Europa) îl va continua

ZSIGMOND M.

sub conducerea lui Zsigmond Aron. Recomandă On. publică **confeccionarea de haine bărbătești**, după moda cea mai nouă și asortimentul de diferite stoffe fine cu prețurile cele mai convenabile. Mă rog de cercetare numărătoasă.

Cu deosebită stimă:

ZSIGMOND M.

68.1-3.

Concurs!

pentru ocuparea posturilor de **comptabil** și de **cas-sar** la înființându-l institutul de credit și economii „Lipovana” în Lipova.

Salariul anual este:

a.) Pentru comptabil: 700 fl. v. a.

b.) Pentru casar: 400 fl. v. a.

er dovedind activitate și zel în oficiu, li se pune în prospect, atât remunerațiune anuală ulterioară, cât și ridicarea salariului din timp în timp.

Cassarul va fi îndatorat a depune ca cautiune în bani numărari, ori în hârtii de valoare, ori în realități o sumă îndoită de mare de cum îi este salariul.

Confirmarea aleșilor pte urma numai după un an de serviciu.

Dela recurenți se recere se posedă în scris și în vorbire limbile: română, maghiară și germană; recurenții cu studii academice comerciale și cei ce vor arăta, că au făcut praxă la vre-un institut de bani, vor fi preferiți.

Recursele ajustate cu documente ce le posedă recurenții, se se trimită la adresa subscrisului în Lipova (B.-Lippa.)

Terminul concursului se fixează până la 31 Martie st. n. a. c.

Lipova, 4 Martie 1893.

Pentru Direcțiunea institutului:

Voicu Hamsea,
Dir.

60. 2-3.

Membru în juriu la Budapesta 1885.

Pentru sezonul de primăvară!

Avem onôrea a recomanda P. T. publică

fabricatele noastre proprii

de **lână curată** precum stoffe pentru **rocuri, pantaloni, pardesiuri, în cheviot și cheviot-kamgarn.** Atragem cu deosebire atențiunea asupra stoffei **Kamgarnecheviot**, care pte concura cu fabricatele englesesci.

Ca ceva **NOU** recomandăm stoffele noastre **VICUNALODEN**, cari sunt **moi și elastice**, și figurază ca noue autê în colecțiile de mustre englesesci.

Cheviot de vară metru dela 2 fl. 60 cr. în sus.

Postavuri pentru oficeri și alte uniforme, **pleduri de bărbați**, garantate de lână curată, cu prețurile fabricice.

Pentru cercetare numărătoasă ne rugăm

WILH. SCHERG & C.-ie.
Brașov.

53, 2-6.

Numai fabricatul propriu, pentru care garantăm.

A V I S U !

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînori ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonază din nou, se binevoiască a scrie adresa lămurită și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai nainte numite „Pilulele universale” ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpate și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică provisiune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri, hâmorhoide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvoresc din acesta, precum: gălbinaie, dureri de cap nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrează așa de ușor, încât nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pte folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copiii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsappel” a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 la Viena, și costă o cutie cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unu sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițându-se nefrancat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unu sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francoare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de unu sul nu se pte espeda.

NB. În urma lăperei lor celei mari, se imităz aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume **Pilule purificătoare de sânge** ale lui I. Pserhofer și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădată cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pte pe capacul cutiei totu aceeași iscălitură în colere roșă.

Dintre neumăratele scrisori, prin cari consunecții acestor pilule multămesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lasăm să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunțat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Schlierbach 22 Oct. 1888.

Stim. D-le! Subsemnatul mă rog a-mi mai trimite 4 suluri cu pilule purificătoare de sânge cari în adevăr sunt foarte folositoare și escelente.

Cu dist. stimă Ig. Neureuter, medic.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-șeu, că pilule D-v. au ajuns în mâine mele, și rezultatul dela acestea îl atribui D-v.: Mă recisem în patul de le și astfel încât nu mai putem lucra și a-și fi sigură de moarte, decât nu m'ar fi scăpatu minunatele D-v. pilule. D-șeu se e binecvințese de mi de ori. Amu confiența, că pilulele D-v. me vor face de totu sănătosă, așa precum a folosit și alora.

Theresia Kufic.

Wiener Neustadt. 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele măt și mele de 10 ani îș esprim cea mai călduroasă mulțămire. Densa a suferit 5 ani de catară la stomac cronic și de apă. Vieta i era un chin și se credea deja de perdută. Prin întâmplare a căpatat o cutie cu escelentele

Dv Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebunțare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distinsă stimă Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gfuhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rogă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositoare și escelente. Nu potu înrelăsa fără ca să Vă esprim recunoscința mea în privința valoarei acestor pilule, și le voi recomanda unde numi se va pute tuturor suferinților. Vă autorizez, ca această a mea mulțămire să o folosiți după plac și pe cale publică.

Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr.

Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a-mi trimite unu sul cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelor D-v. pilule am se multămesc, că am scăpat de o suferință de stomac, care m'a chinat 5 ani. Aceste pilule n'are se-mi lipsescă nici-odată și esprim prin acesta mulțămirea mea cea mai călduroasă.

Cu cea mai mare stimă Ana Zwicki.

dela W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturor greutăților la stomac.

Liqueur din plante de Alpi, cel mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor reumatice: durerilor la șira spinării, jușghii, ischiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de cap, junghieri la urechi etc. 1 fl. 60 cr.

Alifă americană, de Dr. Romershausen pentru întărirea și conservarea vederii, în flacone originale à 2 fl. 60 cr. și 1 fl. 50 cr.

Esență pentru ochi, o sticlă 50 cr.

Minunatul balsam englezesc, (Flakerpulver în contra catarului, răgușei etc. 1 cutie 35 cr. cu trimiterea francată 80 cr.

Prafuri în contra tusei, cu séu fără sare o sticlă 70 cr.

Franzbranntwein de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu contra suferințelor de degetură de totu felul, precum și spre vindecarea ranelor forte invecitate. 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Balsam contra degeraturei, unu remediu escelent în contra catarului, lui, la stomac, precum în genere în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, unu pachet 1 fl.

Helso séu Gesundheitssalz, mijloc probat în contra umflăturei la gât unu flacon 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Balsam în contra gușilor, (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de totu felul, unu medicament de casă escelent 1 flacon 22 cr 12 flacone 2 fl.

Esență de vieță, Acestu prafu delă-tură asudatulu piccioarelor și mirosul neplăcut, conservă încălțăminte și este probat ca nesticăcios. Prețul unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Prafuri în contra asudărei picioarelor, unu medicament de casă foarte cunoscut și escelent în contra catarului, răgușei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlă dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Sucul Spitzwegerich de I. Pserhofer, de unu lungu șir de ani recunoscut de medici ca cel mai bun mijloc pentru crescerea părului. Unu borcan elegantu aduștat 2 fl.

Pomada-Tannochinin de prof. Steudel, la rane din lovitură și impunsu, la Plastru-universalu, totu felul de bube rele și la umflături invecitate, ce se spargu periodic la picioare la degetu, la rănile și aprinderile de ție și la multe alte suferințe de acestu soi s'a probat de multe ori. Unu borcan 60 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă de W. Bullrich. Unu medicament de casă escelent în contra tuturor urmărilor digestiunei stricate precum: durere de cap, amețelă, căcei la stomac, acrelă în gât, suferințe haemoridale, constipațiune etc. Unu pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialități ile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate țirele austro-ungare și la casă, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositu se vor procura la cerere promptu și ieftinu.

Trimitere prin poște se efectuează iute, decât se trimite prețul înainte; comande mai mari și cu rambursă a prețului.

I. PSERHOFER, farmacia „zum goldenen Reichsappel” WIEN, I., Singerstrasse No. 15.

Franco se efectuează acele comande numai decât se trimite mai nainte și resp. porto postal, în casul acesta speșele postale sunt multu mai ieftine, decâtu la trimitere cu rambursă.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instrucțiune este provădată cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pte pe capacul fiă cărei cutii totu aceeași iscălitură în colere roșă

Susamintite specialități se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12.

17,7-12